

Roll No. of the Candidate		 Secretary SET : A																																						
SUBJECT CODE	(To be written by the Candidate) (Verified and found correct)																																							
SCRIPT																																								
Full signature of the Invigilator		Date of Exam :																																						
No. of Questions : TLH - 16 + TLS - 16]		[Time : 2½ Hours																																						
No. of Printed Pages : TLH - 16 + TLS - 16 = 32]		[Full Marks : 100																																						
COMPOSITE QUESTION-CUM-ANSWER BOOKLET																																								
REGULAR	2013	TLH / TLS																																						
SR – 10 & 11	SH	TL-HINDI / SANSKRIT																																						
This composite Question Paper-cum-Answer Booklet contains Persian & Odia. The candidates are required to write the subject code above and answers the subject as per the subject mentioned in their admit cards.																																								
FOR USE AT THE EVALUATION CENTRE Date of Evaluation : <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 10px;"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;">TLH / TLS</th> </tr> <tr> <th style="width: 50%;">Q. No.</th> <th style="width: 50%;">Marks</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td style="text-align: center;">01</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">02</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">03</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">04</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">05</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">06</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">07</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">08</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">09</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">10</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">11</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">12</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">13</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">14</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">15</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: center;">16</td><td></td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">TOTAL</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> GRAND TOTAL 	TLH / TLS		Q. No.	Marks	01		02		03		04		05		06		07		08		09		10		11		12		13		14		15		16		TOTAL		: ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ସୂଚନା : କ : ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ସଂଲଗ୍ନ ଉତ୍ତର ଖାତାଟି ପାଇବା ପରେ ଏହା ଉପରେ ମୁଦ୍ରିତ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ଓ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ସଂଲଗ୍ନ ଉତ୍ତର ଖାତାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୃଷ୍ଠାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ସହିତ କ୍ରମାନୁସାରେ ଅଛି କି ନାହିଁ ମିଳାଇ ନିଅ । ଏଥିରେ ମୁଦ୍ରିତ ସେବ୍ ସଂକେତ ପ୍ରତି ପୃଷ୍ଠାରେ ଲେଖା ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ମଧ୍ୟ ମିଳାଇ ନିଅ । ଖ : ଯଦି କିଛି ତ୍ରୁଟି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ, ତେବେ ତ୍ରୁଟିଯୁକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ସଂଲଗ୍ନ ଉତ୍ତର ଖାତାଟି ପରୀକ୍ଷାଗୃହ ଦାୟିତ୍ବରେ ଥିବା ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ-ପତ୍ର ସଂଲଗ୍ନ ଉତ୍ତର ଖାତାଟି ମାଗିନିଅ । Signature of the Examiner Regd. No. Signature of the Scrutiniser Regd. No. Signature of the Deputy Chief Examiner Regd. No. Signature of the Chief Examiner Regd. No.	
TLH / TLS																																								
Q. No.	Marks																																							
01																																								
02																																								
03																																								
04																																								
05																																								
06																																								
07																																								
08																																								
09																																								
10																																								
11																																								
12																																								
13																																								
14																																								
15																																								
16																																								
TOTAL																																								
Total Marks in Words : (.....)																																								

: ସାଧାରଣ ସୂଚନା :

: GENERAL INSTRUCTIONS :

- ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ସଂଲଗ୍ନ ଉତ୍ତରଖାତାରେ ଉତ୍ତର ଦୀର୍ଘ ଓ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତରମୂଳକ ଏବଂ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଅଛି ।
The Question-cum-Answer Booklet consists of objective and subjective types of questions.
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନ ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଇଛି । ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
Required space has been provided against each objective type question. The candidate has to choose the correct choice and write the complete answer along with its bit number in the space provided.
- ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଇଛି । ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ସେହି ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
For subjective type questions required space for each question has been provided. The candidate has to answer the questions in the space provided.
- ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
The candidates are required to answer the questions as directed.
- ଉତ୍ତର କଳା କିମ୍ବା ନୀଳ ବଲ୍ ପଏଣ୍ଟ୍ ପେନ୍‌ରେ ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
Candidate should write the answer with blue / black ball point pen only.
- ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ସଂଲଗ୍ନ ଉତ୍ତର ଖାତାରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ପଢ଼ିବା, ସେଟ୍ କୋଡ୍ ମିଳାଇବା, ମୁଦ୍ରିତ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ଓ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ମିଳାଇବା ଓ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ମୁଦ୍ରିତ ପୃଷ୍ଠା ଚିହ୍ନଟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ୧୫ ମିନିଟ୍ ଅଧିକା ସମୟ ଦିଆଯିବ ।
Extra 15 minutes shall be given to read the Question Paper-cum-Answer Booklet, verify the Subject Code, No. of Questions, No. of Printed Pages and illegible printing if any for exchange.
- ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ସଂଲଗ୍ନ ଉତ୍ତର ଖାତାରେ ଶେଷରେ ସଂଲଗ୍ନ ଥିବା ଖାଲି ପୃଷ୍ଠା, ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ । ଅତିରିକ୍ତ ପୃଷ୍ଠାରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ବେଳେ ପ୍ରଶ୍ନର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
Extra rolling pages given at the end of this booklet may be utilised for writing the answers or extra answers if necessary. Question serial numbers with bit numbers if any should be written on the margin of the additional Answer Book.

: INSTRUCTIONS TO THE CANDIDATES :

- A:** Check up the number of questions and number of printed pages mentioned on the top left-hand corner of this page with the number of questions and number of printed pages of this question-cum-answer booklet soon after the receipt of the booklet. Verify whether the **Set Symbol** in this page is printed in all other pages or not.
- B:** In case of discrepancy, collect a fresh correct question-cum-answer booklet in exchange of the defective one from the invigilator of your hall / room after receipt of the Question-Cum-Answer Booklet.

SET : 1

[Time : 2 Hours 30 Minutes]

[Full Marks : 100]

Candidates are required to write the answers in their own words as far as practicable.

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Answer **all** questions.

1. निम्नलिखित में से किन्हीं **चार** प्रश्नों के उत्तर **दो-तीन** वाक्यों में दीजिए : 5×4 = 20
- (i) धन को विशेष आदर की दृष्टि से देखना क्यों भूल है ?
- (ii) हम स्वस्थ रहने के लिए क्या करें ?
- (iii) सुपरिंटेंडेंट ने फाइल को कृषि विभाग में क्यों भेजा ?
- (iv) अण्डर सेक्रेटरी ने सुपरिंटेंडेंट को क्या बताया ?
- (v) साधु का मन क्यों धिक्कारने लगा ?
- (vi) ग्रामीण वेशभूषा में आनेवाले राजा ने मधुबाबू से क्या कहा ?

Bit No.

SET : 1

Bit No.

Bit No.

SET : 1

Bit No.

2. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक वाक्यों में दीजिए :

1×5 = 5

(i) शेख सादी ने क्या कहा है ?

SET : 1

(ii) गन्ना चूसनेवाले रेल के डिब्बे में क्या करते हैं ?

(iii) पहला क्लर्क जामुन के पेड़ के बारे में क्या बोला ?

(iv) 'सोना तो मिट्टी है' — यह बात किसने कही ?

(v) मधुबाबू की पालित कन्या का नाम क्या था ?

SET : 1

1×5 = 5

3. निर्देशानुसार उत्तर दीजिए :

(क) सही विकल्प चुनिए

मधुबाबू ने स्वतंत्र ओड़िशा प्रदेश की माँग करने को कहा, क्योंकि —

(i) इससे वे नेता बन जायेंगे ।

(ii) इससे ओड़िशा की प्रगति होगी और भाईचारा बढ़ेगा ।

(iii) इससे ओड़िशा बड़ा प्रान्त बन जायेगा ।

उ. _____

(ख) शून्यस्थान भरिए :

लोभ मनुष्य का जीवन _____ कर देता है ।

उ. _____

(ग) शून्यस्थान भरिए :

स्वयंसेवकों की टोली में _____ सज्जन थे ।

उ. _____

(घ) कथन सही है या गलत बताइए :

माली ठीक कहता है बहुत से चपरासी एक साथ बोल पड़े ।

उ. _____

(ङ) 'कैसा इनाम ? तू कौन है ?' — किसने कहा है ?

उ. _____

4. निम्नलिखित पंक्तियों में से किन्हीं दो के भाव दो-तीन वाक्यों में समझाइए :

5×2 = 10

(i) गुरु कुम्हार सिष कुंभ है गाढ़ि गाढ़ि काढै खोट ।

भीतर हाथ सहार दे बाहर बाहै चोट ॥

(ii) मुनि बालाएँ हैं यहाँ आलियाँ मेरी,

तटिनी की लहरें और तालियाँ मेरी,

क्रीड़ा-सामग्री बनी स्वयं निज छाया,

मेरी कुटिया में राजभवन मन भाया ।

(iii) जगे हम लगे जगाने विश्व, लोक में फैला फिर आलोक ।

व्योम-तम पुंज हुआ तब नष्ट अखिल संसृति हो उठी अशोक ॥

Bit No.

[illegible]

Bit No.

SET : 1

5. नीचे दिये गये प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्यों में दीजिए :

1×5 = 5

(i) कार्य के लिए क्यों अधीर नहीं होना चाहिए ?

(ii) 'कुटिया में राजभवन' कविता में सुमन की किसके साथ तुलना की गयी है ?

उ.

(iii) हम किसके लिए अपना सर्वस्व न्योच्छावर कर दें ?

उ.

SET : 1

(iv) विपत्ति किसको दहलाती है ?

उ.

(v) लंगड़े को कौन पाँव देता है ?

उ.

6. निर्देशानुसार उत्तर दीजिए (एक शब्द/वाक्य) में :

1×5 = 5

(क) सही विकल्प चुनिए

वह वधू जानकी बनी आज यह जाया, क्योंकि —

(i) सीता की जाया बनने से भारी कष्ट उठाना पड़ रहा है ।

(ii) वधू जीवन का बंधन यहाँ नहीं रहा ।

(iii) सीता अयोध्या में वधूरूप में थी, वन में जाया बनी ।

(ख) शून्यस्थान भरिए :

दीन ————— की लखत है, दीनहिं लखै न कोय ।

उ.

(ग) शून्यस्थान भरिए :

वही है शांति वही है —————, वही हम दिव्य आर्य संतान ।

उ.

(घ) कथन सही है या गलत बताइए :

काई-सा फट जाने का अर्थ है — बहुत कोमल होना ।

उ.

SET : 1

(ड) 'शूरीर' — कविता के कवि कौन हैं ?

उ.

7. निर्देशानुसार उत्तर दीजिए :

1×5 = 5

(क) लिंग बदलिए — स्वयंसेवक

उ.

(ख) लिंग बताइए — सुख

उ.

(ग) वचन बदलिए — पेड़

उ.

(घ) वचन बदलिए — बात

उ.

(ड) पुरुष बताइए — उनको

उ.

8. कोष्ठक में से सही विभक्ति-चिह्न चुनकर रिक्तस्थान भरिए :

1×5 = 5

(क) उसे रात ————— नींद नहीं आ सकती । (का, को, के)

उ.

(ख) समाज हम ————— बना है । (से, में, को)

उ.

(ग) बेचारा जामुन ————— पेड़ । (का, के, की)

उ.

(घ) गंभीर होकर साधु ————— उत्तर दिया । (में, पर, ने)

उ.

(ड) हाथ ————— पैसा नहीं है । (पर, में, की)

उ.

SET : 1

1×5 = 5

9. निर्देशानुसार उत्तर दीजिए :

(क) सही रूप क्या होगा ? : मैं + को

उ. _____

(ख) विशेषण छाँटिए : रस, रसीली, फल

उ. _____

(ग) अव्यय छाँटिए : किन्तु, कहना, किताब

उ. _____

(घ) सही विशेषण जोड़िए : _____ आदमी

उ. _____

(ङ) सही अव्यय जोड़िए : हम — तुम

उ. _____

10. निर्देशानुसार उत्तर दीजिए :

1×5 = 5

(क) भूतकाल में बदलिए : वे मजदूर बन जायेंगे ।

उ. _____

(ख) वर्तमानकाल में बदलिए : सेठ ने पूछा ।

उ. _____

(ग) सकर्मक क्रिया छाँटिए : लिखना, लोटना, उड़ना ।

उ. _____

(घ) प्रथम प्रेरणार्थक क्रियारूप बताइए : सुनना ।

उ. _____

(ङ) कोष्ठक में से सही क्रियारूप चुनकर रिक्तस्थान भरिए :

इस पेड़ को न _____ जाय । (काटा, काटे, काट)

उ. _____

11. निर्देशानुसार उत्तर दीजिए :

1×5 = 5

(क) विलोम शब्द लिखिए : गलत

उ. _____

SET : 1

(ख) विलोम शब्द लिखिए : बेईमानी

उ. _____

(ग) पर्यायवाची शब्द लिखिए : हक

उ. _____

(घ) पर्यायवाची शब्द लिखिए : दवा

उ. _____

(ङ) दो भिन्न अर्थ बताइए : अंक

उ. _____

12. निर्देशानुसार उत्तर दीजिए :

1×5 = 5

(क) उपसर्ग छाँटिए : संहार

उ. _____

(ख) उपसर्ग छाँटिए : निदान

उ. _____

(ग) उपसर्ग जोड़कर शब्द बनाइए : बे

उ. _____

(घ) प्रत्यय छाँटिए : फलदार

उ. _____

(ङ) प्रत्यय जोड़कर शब्द बनाइए : पन

उ. _____

13. हिन्दी से मातृभाषा में अनुवाद कीजिए :

1×5 = 5

(क) मेरी नजर उस ओर थी ।

उ. _____

(ख) उसमें मेरा कोई दोष नहीं है ।

उ. _____

(ग) उड़ते पक्षी सुन्दर लगते हैं ।

उ. _____

(घ) उसने यह चलचित्र देखा होगा ।

3. _____

(ड) वह खेद प्रकट करता हुआ चला गया ।

੩. _____

14. मातृभाषा से हिन्दी में अनुवाद कीजिए :

$$1 \times 5 = 5$$

(ODIA)

- (i) କଟକରେ ବାଲିଯାତ୍ରା ପାଳିତ ହୁଏ ।
- (ii) ଆଗେ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକେ ବେପାର ପାଇଁ ବିଦେଶକୁ ଯାଉଥିଲେ ।
- (iii) ସେମାନେ ଏଠାକୁ ଅନେକ ଧନ ଆଣୁଥିଲେ ।
- (iv) ଏଥିପାଇଁ ଆମେ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରୁଛୁ ।
- (v) ଆମେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଧନଶାଳୀ କରିଦେବୁ ।

(BENGALI)

- (i) کٹک میں بالی جاترا منایا جاتا ہے۔
(ii) پہلے زمانے میں اڈیشا کے لوگ تجارت کے لیے باہر ملک کو جاتے تھے۔
(iii) وہ لوگ یہاں کو بہت سامان لے کر آتے تھے۔
(iv) اس کے لیے ہمیں بہت فخر ہے۔
(v) ہم بھی اڈیشا کو مال دار کر دیں گے۔

(URDU)

(TELUGU)

- (i) కటకములో బాలి జాత్ర పాలన చేయుదురు
- (ii) ఒరిస్సాలో ముందు ప్రజలు వ్యాపార నిమిత్తమై విదేశాలకు వెళ్ళేవారు
- (iii) వారు ఇచ్చటకు చాలా పబ్బ తీసుకొని వచ్చే వారు.
- (iv) మనము దాని వలన చాలా గర్వపడుతుండే వాళ్ళము.
- (v) మనము కూడా ఒరిస్సాకి ధనసాలిగా చేయుదుము.

౩.

15. निर्देशानुसार उत्तर दीजिए :

1×6 = 6

- (i) वाक्य से उद्देश्य छाँटिए :
सन्तोष निरोगता का लक्षण है ।

उ.

- (ii) वाक्य से विधेय को छाँटिए :
लोभ बहुत बुरा है ।

उ.

SET : 1

(iii) कोष्ठक में से सही क्रिया छाँटकर शून्यस्थान भरिए :

समाज हम से ————— । (बना है, बने हैं, बनी है)

उ. _____

(iv) कोष्ठक में से सही संज्ञा छाँटकर शून्यस्थान भरिए :

अंधेरी ————— । (कवि, लेखक, गुमनामी)

उ. _____

(v) कोष्ठक में से सही विशेषण छाँटकर शून्यस्थान भरिए :

————— पेड़ । (किरायेदार, फलदार, पहेरदार)

उ. _____

(vi) सर्वनाम का सही रूप देकर शून्यस्थान भरिए :

————— साधु को प्रणाम किया । (वह)

उ. _____

16. निम्नलिखित शब्दों/मुहावरों का वाक्यों में प्रयोग कीजिए :

1×4 = 4

(i) वज़ीफा

उ. _____

(ii) फुरसत

उ. _____

(iii) उदार

उ. _____

(iv) लोहा मानना

उ. _____

TL- SANSKRIT

Candidates are required to write the answers in their own words as far as practicable.

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Answer **all** questions.

1. प्रायशः त्रिंशता (30) पदैः मातृभाषायां केषांचित् चतुर्णाम् (4) उत्तरं लिखत : 5×4 = 20
- (i) मृगः केन रूपेण पाशबद्धः अभवत् ?
- (ii) शङ्करः सन्यासधर्मग्रहणाय मातुः अनुमतिं कथं प्राप्तवान् ?
- (iii) जलाशयात् जलनिःसारणसमये दीर्घदर्शी उभौ सुहृदौ किम् उवाच ?
- (iv) त्रयाणां मत्स्यानां गतिं दृष्ट्वा नीतिकारः किं वदति ?
- (v) कपोतः कथम् उत्कण्ठितः आसीत् ?
- (vi) कपोतस्य अतिथिसत्कारः कीदृशः ?

Bit No.

[illegible]

SET : 1

Bit No.

Bit No.

SET : 1

Bit No.

2. मातृभाषायाम् उत्तरम् अतिसंक्षेपेण लिखत :

1×5 = 5

(i) व्याधपाशः कीदृशः आसीत् ?

SET : A

(ii) प्रभाते क्षेत्रपतिः हस्ते किं घृत्वा क्षेत्रमागच्छत् ?

(iii) कस्मिन् ग्रामे शङ्करः जातः ?

(iv) वने विसर्जितः कः जीवति ?

(v) महाभारतम् केन विरचितम् ?

3. मातृभाषायाम् उत्तरम् अतिसंक्षेपेण लिखत :

1×5 = 5

(i) क्षेत्रपतिना क्षेत्रं दृष्ट्वा किं कृतम् ?

SET : 1

(ii) भजगोविन्दकवितायां किं प्रतिपादितम् ?

(iii) उद्दानमिति शब्दस्य कोऽर्थः ?

(iv) व्याधः किं धिक्कृतवान् ?

(v) पुरुषस्य परममित्रं किम् ?

4. प्रायशः त्रिंशत्ता (30) पदैः मातृभाषया द्वयोः (2) उत्तरं लिखत :

5×2 = 10

(i) कस्मात् कीदृशं वरं लब्ध्वा उष्ट्रः स्वकं वनम् अगच्छत् ?

(ii) संसारे किम् आश्चर्यकरम् ?

(iii) युधिष्ठिरस्य मतेन वार्त्ता का ?

Bit No.

Bit No.

SET : 1

1×5 = 5

5. मातृभाषायाम् उत्तरम् अतिसंक्षेपेण लिखत :

(i) कः संशितव्रतः अरण्ये तपः कृतवान् ?

(ii) युधिष्ठिरः भीष्मतः किं ज्ञातुम् ऐच्छत् ?

(iii) जातिस्मरः उष्ट्रः कीदृशं वरं प्रार्थितवान् ?

(iv) कालमोहितः किं कर्तुं नैच्छत् ?

(v) सदारेण जम्बुकेन कः भक्षितः ?

SET : 1

1×5 = 5

6. मातृभाषायाम् उत्तरम् अतिसंक्षेपेण लिखत :

(i) आतुरस्य किं मित्रम् ?

(ii) अनन्तकः व्याधिः कः ?

(iii) नास्तिकः कः प्रकीर्तितः ?

(iv) कः साधुः स्मृतः ?

(v) आर्जवं किम् उदाहृतम् ?

SET : 1

1×5 = 5

7. अधोलिखितानां रेखाङ्कितपदानां सकारणं विभक्तिं निरूपयत :

(i) सर्वैः एकत्र सुखमनुभवद्भिः स्थायीताम् ।

उ. _____

(ii) शिवप्रसादात् जातस्य नाम शङ्करः ।

उ. _____

(iii) तस्य ग्रन्थेषु सनातनधर्मस्य सारः विवृतः ।

उ. _____

(iv) प्राप्ते काले समीचीनमुपायं कर्तुं पारयामि ।

उ. _____

(v) स विहङ्गान् घृत्वा विपण्यां विक्रीणाति ।

उ. _____

8. सन्धिविच्छेदं कुरुत :

1×3 = 3

(i) तावन्मम

उ. _____

(ii) अहमपि

उ. _____

(iii) साधुरसाधुः

उ. _____

9. सन्धिं कुरुत :

1×2 = 2

(i) प्र + उक्ता

उ. _____

(ii) अहनि + अहनि

उ. _____

SET : 1

1×5 = 5

10. अधोलिखितानां विग्रहवाक्यं समासनाम च लिखत :

(i) बन्धुहीनः

उ. _____

(ii) सकोपम्

उ. _____

(iii) नदीजले

उ. _____

(iv) आहारवृत्तिः

उ. _____

(v) महाजनः

उ. _____

11. बन्धनीमध्यात् शुद्धौ प्रकृतिप्रत्ययौ निरूपयत :

1×5 = 5

(i) गृहीत्वा — (ग्रह + क्त, ग्रह् + ल्युट्, ग्रह् + क्त्वा)

उ. _____

(ii) आदाय — (आ + दा + ल्यप्, आ + दा + ल्युट्, आ + दा + अनीय)

उ. _____

(iii) गच्छन् — (गम् + ल्युट्, गम् + शतृ, गम् + क्त)

उ. _____

(iv) श्रवणम् — (श्रु + अनीय, श्रु + किन्, श्रु + ल्युट्)

उ. _____

(v) द्रष्टव्यम् — (दृश् + क्त, दृश् + तव्य, दृश् + क्त्वा)

उ. _____

12. बन्धनीमध्यात् शुद्धपदं निरूपयत :

1×5 = 5

(i) महत् अरण्यम् — (हिमानी, अरण्यानीम्, अरण्यानी)

उ. _____

(ii) गोपस्य स्त्री — (गोपा, गोपी, गोपिकाः)

उ. _____

(iii) पितामहस्य स्त्री — (पितामहीम्, पितामही, मातामही)

उ. _____

SET : 1

(iv) कृत्रिमा भूमिः — (स्थली, स्थला, स्थलीम्)

उ. _____

(v) ब्रह्मणः पत्नी — (ब्राह्मीम्, ब्राह्मणी, ब्रह्माणी)

उ. _____

13. अधोलिखितानि पदानि व्यवहृत्य वाक्यानि रचयत :

1×5 = 5

(i) अधितिष्ठति

उ. _____

(ii) मासेन

उ. _____

(iii) अनु

उ. _____

(iv) रोचते

उ. _____

(v) अनन्तरम्

उ. _____

अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा यथानिर्देशं प्रश्नद्वयस्य (Q. Nos. 14 & 15) उत्तरं लिखत :

अस्ति एकं विशालं वनम् । तत्र खगाः आनन्देन वसन्ति । एकदा सभामाहूय सर्वे समवेताः, कः खगपतिः भवितुम् अर्हति इति विषये विमर्शः जातः । श्रेष्ठताप्रतिपादनार्थं सर्वे स्वं कौशलं प्रदर्शितवन्तः । तेषु एकः मनोरमः मयूरः मनोमुग्धकरं नृत्यं दर्शयामास । सर्वे तस्य प्रतिभां प्रशंसितवन्तः, सर्वे एकमताः सन्तः तं खगपतिरूपेण अभिषिक्तवन्तः । अस्मिन् विषये असन्तुष्टः एकः काकः भयं परित्यज्य उक्तवान् — भोः राजन् ! मम एका समस्या अस्ति, किं भवान् समाधानं करिष्यति ? मयूरः सम्मतिं प्रदर्शितवान् । काकः उक्तवान् — अद्य प्रभृति भवान् अस्माकं राजा । भवतः उपरि अस्माकं सुरक्षादायित्वं न्यस्तम् । दुष्टाः श्येनगृध्रादयः निरीहान् पक्षिणः पीडयन्ति । भवान् उपायं चिन्तयतु येन सर्वेषां सुरक्षा भवेत्, मयूरः लज्जितः निरुपायः निरुत्तरः च आसीत् । तस्य दुर्दर्शां वीक्ष्य एतत् वक्तुं शक्यते —

यस्य नास्ति स्वयं शक्तिः, सौन्दर्यं किं करिष्यति ?

14. मातृभाषायां संस्कृतभाषायां वा संक्षेपेण उत्तरं लिखत :

2×3 = 6

(i) किमर्थं सभा आहूता ?

उ. _____

SET : 1

(ii) कथं मयूरः खगपतिरूपेण अभिषिक्तः अभवत् ?

उ.

(iii) मयूरस्य दुर्दशां वीक्ष्य किं वक्तुं शक्यते ?

उ.

15. मातृभाषायां संस्कृतभाषायां वा संक्षेपेण उत्तरं लिखत :

1×4 = 4

(i) सभायां कस्मिन् विषये विमर्शः आसीत् ?

उ.

(ii) मयूरः किं दर्शयामास ?

उ.

SET : 1

(iii) के निरीहान् पक्षिणः पीडयन्ति ?

उ.

(iv) मयूरः कथं लज्जितः आसीत् ?

उ.

16. अधस्तनेषु पञ्चानां (5) वाक्यानां संस्कृतभाषायाम् अनुवादं कुरुत :

2×5 = 10

(ODIA)

- (i) ଅହିଂସା ତୁଲ୍ୟ ଧର୍ମ ନାହିଁ ।
- (ii) ନଈ କୂଳରେ ନୌକାଟି ଥିଲା ।
- (iii) ରାଜୁ ଏଠୁ ଶୀଘ୍ର ଯାଉ ।
- (iv) ବିଦ୍ୟାଳୟର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ କେବେ ହେବ ?
- (v) କିଏ ବା ଈଶ୍ବରଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ ନ କରେ ?
- (vi) ରୀନା କୋଠା ଉପରୁ ସମୁଦ୍ରକୁ ଚାହିଁଛି ।
- (vii) ମହାନଦୀ କୂଳରେ ବାରବାଟି ଦୁର୍ଗ ଥିଲା ।
- (viii) ନବସନ ବାପାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରିବା ଉଚିତ ।

(BENGALI)

- (i) ଅହିଂସା ତୁଲ୍ୟ ଧର୍ମ ନାହିଁ ।
- (ii) ନଦୀର ତୀରେ ନୌକାଟି ଥିଲା ।
- (iii) ରାଜୁ ଶୀଘ୍ର ଏଠାନୁ ଯାଉକ ।
- (iv) ବିଦ୍ୟାଳୟର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ କେବେ ହେବ ?
- (v) ଈଶ୍ବରଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କେହି ବା ନା କରେ ?
- (vi) ରୀନା ଛାତ୍ରର ଉପରୁ ହେତେ ସମୁଦ୍ରର ଦିଗେ ତାହାଁୟା ଆଛି ।
- (vii) ମହାନଦୀର କୂଳେ ବାରବାଟି ଦୁର୍ଗ ଥିଲା ।
- (viii) ନବସନ ପିତାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରା ଉଚିତ ।

(HINDI)

- (i) अहिंसा समान धर्म नहीं है ।
- (ii) नदी के किनारे में नौका थी ।
- (iii) राजु यहाँ से जल्दी जाए ।
- (iv) विद्यालय का वार्षिकोत्सव कब होगा ?
- (v) कोई भी ईश्वर का स्मरण नहीं करता ?
- (vi) रीना प्रासाद की ऊपर से समुद्र को देख रही है ।
- (vii) महानदी तट में बारबाटी दुर्ग था ।
- (viii) नवघन पिता को प्रणाम करें ।

(TELUGU)

- (i) అహింసా సమాన ధర్మము కాదు.
- (ii) నదీ తీరములో పడవ ఉండెను.
- (iii) రాజు ఇచ్చట నుంచి త్వరగా వెళ్ళుము.
- (iv) విద్యాలయములో వార్షిక ఉత్సవము ఎప్పుడు అవుతుంది.
- (v) ఎవరు ఈశ్వరునికి స్మరించ కూండా ఉంటారు ?
- (vi) రీనా డాబాపై నుంచి సముద్రమును చూచుచున్నది.
- (vii) మహానదీ తీరములో భారాబట్టి దుర్గ ఉండెను.
- (viii) నవగన తండ్రికి నమస్కరించుట ఉచితము.

[illegible]

SET : ☐

[illegible]